

CZYTAJ W NUMERZE

➤ WRAŻENIA Z PIELGRZYMKI DO WROCŁAWIA
➤ JA JESTEM

epifania

TYGODNIK PARAFII
pod wezwaniem Objawienia Pańskiego w Bliznem

NUMER 288 • Dziesiąta Niedziela Zwykła • 10 czerwca 2018 r.

➤ SŁOWO TYGODNIA Z EWANGELII według św. Marka (93, 20-35)

Potem przyszedł do domu, a tłum znów się zbierał, tak, że nawet posilić się nie mogli. Gdy to posłyszeli Jego bliscy, wybrali się, żeby Go powstrzymać. Mówiono bowiem: «Odszedł od zmysłów». Natomiast uczeni w Piśmie, którzy przyszli z Jerozolimy, mówili: «Ma Belzebuba i przez władcę złych duchów wyrzuca złe duchy». Wtedy przywołał ich do siebie i mówił im w przypowieściach: «Jak może szatan wyrzucać szatana? Jeśli jakieś królestwo wewnętrznie jest skłócone, takie królestwo nie może się ostać. I jeśli dom wewnętrznie jest skłócony, to taki dom nie będzie mógł się ostać. Jeśli więc szatan powstał przeciw sobie i wewnętrznie jest skłócony, to nie może się ostać, lecz koniec z nim. Nie nikt nie może wejść do domu mocarza i sprzęt mu zagrabić, jeśli mocarza wpierrw nie zwiąże, i wtedy dom jego ograbi. Zaprawdę, powiadam wam: wszystkie grzechy i bluźnierstwa, których by się ludzie dopuścili, będą im odpuszczone. Kto by jednak zbluźnił przeciw Duchowi Świętemu, nigdy nie otrzyma odpuszczenia, lecz winien jest grzechu wiecznego».

CZYTANIA NIEDZIELNE:

Rdz 3, 9-15;
Ps 130 (129), 1B-2. 3-4.
5-7A. 7B-8;
2 Kor 4, 13 – 5, 1;
Mk 3, 20-35

Ks. Marian Rowicki

Nie lekajmy się troszczyć o rozwój naszej wiary, nawet jeśli najbliżsi sprzeciwiają się temu. Nieraz przynależność do wspólnoty modlitewnej uznają za „seksciarstwo” i będą się naśmiewać lub zabraniać. Ofiarujmy ten krzyż Chrystusowi, On nas zrozumie, bo i sam miał podobne doświadczenia. Tylko uznanie panowania Boga nad swoim życiem, zapewni nam właściwy rozwój, a przyjęcie kierownictwa Ducha Świętego pełny rozwój naszego człowieczeństwa. Jego Dary będą tarczą przeciwko wszelkim pociskom złego.

ŻYĆ SŁOWEM BOŻYM

RODZINA

W dzisiejszej Ewangelii czytamy, że Jezus przebywa w domu Piotra w Kafarnaum. Tłum ciśnie się zewsząd, by Go słuchać, doznawać uzdrowienia, cieszyć się Jego bliskością. Jezus nie ma czasu nawet na posiłek. Z drugiej strony elity religijne uznają Go za hochsztaplera, chorego psychicznie, „pozbawionego zmysłów”. Co więcej, przypisują Mu korzystanie z niejasnych mocy i współpracę z szatanem. Czy czegoś nam to nie przypomina? Mamy tendencje do dyskredytowania tych, co myślą, postrzegają świat inaczej niż my i bywa, że nawet nie chcemy z nimi rozmawiać. I to tłumaczy zachowanie rodziny Jezusa. Może przyszli Go ostrzec o zamiarach spiskowców i uchronić przed zagrożeniami, prosić, aby zaniechał swojej misji. A może przyszli dlatego, że ich nauczyciele mówili o Jezusie, że jest pod władzą złego ducha, że odchodzi od zmysłów, traci rozum. Odchodzenie od zmysłów łączono zwykle z opęta-

niem przez złe duchy. Falszywi nauczyciele, wg ówczesnego rozumienia, działali pod wpływem demonów, zaś urzędową karą za zwo-

Brak otwartości na Jezusa, na to, co głosi i czyni, może doprowadzić do grzechu, który nie będzie odpuszczony.

zenie Bożego ludu była śmierć. Rodzina Jezusa miała powód, by dotrzeć do Niego, zanim uczynią to żydowskie władze religijne.

Ale Jezus ich nie słucha. On wykonuje misję Ojca, który jest w niebie. Uczy ludzi, którzy już w Niego uwierzyli oraz ludzi, którzy szukają i chcą Mu uwierzyć. Oni dla Jezusa nie są już obcymi, oni są Jego przyjaciółmi, rodziną Bożą, Oni już przekraczają bramę Królestwa Bożego. Być może Jezus nie może jeszcze powiedzieć tego o swoich krewnych. On nie lekceważy ani swojej Matki, ani braci. Jezus daje pierwszeństwo Bogu Ojcu. Oni muszą poczekać, aż skończy służbę dla Ojca. Nie odrzuca swojej ziemskiej rodziny, lecz mówi o roli Mesjasza.

Kto by jednak zbluźnił przeciw Duchowi Świętemu... Brak otwartości na Jezusa, na to,

co głosi i czyni, może doprowadzić do grzechu, który nie będzie odpuszczony. Zaufanie tylko swojej ludzkiej mądrości, zarozumiała pewność siebie, może doprowadzić do zobaczenia siebie, może doprowadzić do zobaczenia Boga o obojętność lub nawet pragnienie zła, jakieś upodobanie w zadawaniu cierpienia. Taki obraz Boga zamyka drogę nawrócenia, gdyż nie pozwala uznać własnej winy (to Bóg jest winny), nie prowadzi do zaufania w powierzeniu Bogu życia (gdyż On chce mnie skrzywdzić), nie pobudza do korzystania z Bożego przebaczenia (gdyż nie ma czego mi przebaczać).

Trwanie w takim myśleniu jest grzechem przeciwko Duchowi Świętemu. Ale pamiętajmy, że dopóki człowiek żyje, może odrzucić takie myślenie i przyjąć Jezusa Chrystusa jako swojego Zbawiciela.

W dzisiejszej Ewangelii widzimy przewrotność natury ludzkiej, która potrafi zarzucić samemu Synowi Boga działanie szatańskie. Ale ta Ewangelia uczy nas też, jak powinna wyglądać reakcja na oszczerstwo. Spokojne wyjaśnienie i troska o oszczercę, bo to on znajduje się w znacznie trudniejszej sytuacji niż oczerniony.

Grażyna Karwowska

Z ŻYCIA KOŚCIOŁA I PARAFII

Piłkarze bez modlitwy

Podczas rozpoczynających się już za kilka dni w Rosji Piłkarskich Mistrzostw Świata zawodnicy reprezentacji Brazylii muszą zrezygnować z praktykowanych dotychczas gestów religijnych. Sztab trenerski zabronił wspólnej modlitwy zarówno na boisku przed rozpoczęciem gry, jak i w hotelu. Swoją decyzję kierownictwo ekipy uzasadnia tym, że pragnie w ten sposób uniknąć niepotrzebnych napięć w kadrze. Jak podkreślono, związek nie interesuje się życiem prywatnym zawodników, jednakże od tej chwili występ na Mundialu oraz praca w zespole mają być „świeckie”. Delegat polskiego Episkopatu ds. duszpasterstwa sportowców bp Florczyk nazywa zarządzenie brazylijskiej kadry „nieporozumieniem wbrew woli i wolności religijnej, bez względu na to, jaką kto wyznaje wiarę”. - Nie można odbierać wolności religijnej sportowcom, bo ona jest oznaką szerszej wolności i szacunku dla drugiego człowieka.

Zmarła najstarsza zakonnica

W Japonii zmarła najstarsza siostra zakonna na świecie. Victoria de la Cruz była Hiszpanką, należała do Zgromadzenia Sióstr Adoraterek. Za trzy tygodnie obchodziłaby swoje 111. urodziny. Urodziła się w 1907 r. w Maladze. Po złożeniu ślubów zakonnych została wysłana do Japonii. Na miejsce dotarła w 1936 r. po dwumiesięcznej podróży statkiem. W czasie II wojny światowej wspólnota sióstr musiała opuścić Tokio. W Japonii założyła kilka szkół, była przełożoną tamtejszych wspólnot zakonnych. Do końca życia pracowała na rzecz młodzieży oraz kobiet. Za swoją działalność została odznaczona przez władze Japonii.

Pogańska Europa?

Europa Zachodnia coraz mniej chrześcijańska, coraz bardziej zsekularyzowana - taki obraz wyłania się z najnowszego badania amerykańskiego instytutu Pew Research Center w Waszyngtonie. Najbardziej dotknięta tymi zmianami jest Hiszpania, która szybko dołączyła do najbardziej zsekularyzowanych krajów Europy: Holandii, Norwegii, Szwecji, Belgii. Badanie wskazuje na wielką różnicę między Europą Zachodnią i Stanami Zjednoczonymi. W Europie codziennie modli się 14 proc. chrześcijan, z kolei w USA - 68 proc. Wiarę w Boga „z absolutną pewnością” wyznaje tylko 23 proc. zachodnio-europejskich i aż 76 proc. amerykańskich chrześcijan.

WRAŻENIA Z PIELGRZYMKI DO WROCŁAWIA

W dniach 1-3 czerwca 2018 r. odbyła się pielgrzymka do Wrocławia, zorganizowana przez księdza Pawła z naszej parafii w Bliznem. Stanowiliśmy liczną grupę, bo aż 53 osoby. Podróż rozpoczęliśmy około godziny 5:30. Ksiądz Paweł, który opiekował się nami, rozpoczął wyjazd od wspólnej modlitwy, zawierając nas Panu Bogu i Maryi.

Do stolicy Dolnego Śląska dojechalśmy po południu. Ksiądz Paweł oprowadzał nas uliczkami Starego Miasta oraz licznymi mostkami Wrocławia, który zwany jest małą Wenecją północy. Pod koniec dnia dotarliśmy do Rotundy, w której podziwialiśmy „Panoramę Raclawicką” autorstwa Wojciecha Kossaka i Jana Styki. To dzieło zrobiło na wszystkich ogromne wrażenie.

Mieszkaliśmy na Ostrowie Tumskim w Domu Zakonnym Sióstr Szkolnych De Notre Dame przy ul. Świętego Marcina. Miejsce to jest kolebką Wrocławia - tu powstał pierwszy gród Piastów.

Każdy dzień rozpoczynaliśmy wspólnym śniadaniem. Po zabytkach Wrocławia oprowadzała nas również pani przewodnik. Poznaliśmy historię słynnego obrazu „Madonna pod jodłami”, zwiedziliśmy katedrę św. Jana Chrzciciela, ko-

ściół NMP na Piasku, Muzeum Diecezjalne, Muzeum Narodowe i wiele innych ciekawych zabytków. Odwiedziliśmy także wrocławskie ZOO, a w nim Afrykarium - jedyne na świecie miejsce poświęcone faunie i florze Afryki. Na koniec dnia ksiądz Paweł sprawił nam miłą niespodziankę, którą był rejs statkiem po Odrze. Mogliśmy podziwiać panoramę Starego Miasta i licznych wysp z perspektywy rzeki.

W ostatni dzień pielgrzymki zwiedziliśmy Rynek Starego Miasta i pałac królewski. Każdego dnia uczestniczyliśmy we Mszy św. sprawowanej przez księdza Pawła. Na szczególne wyróżnienie zasługuje najmłodszy uczestnik naszej pielgrzymki - Kuba. Codziennie służył on do Mszy i dzielnie wędrował uliczkami Wrocławia. Ponadto wykazał się wiedzą, wygrywając konkurs autokarowy o Wrocławiu zorganizowany w drodze powrotnej przez księdza.

Mieliśmy wygodny autokar i wesołego pana kierowcę. Podróż umilało nam wspólne śpiewanie pieśni. Przez cały wyjazd towarzyszyło nam również słońce i ciepło. Jesteśmy zachwyceni wspaniałą zorganizowaną pielgrzymką.

Ela i Hortensja

Ojciec Święty FRANCISZEK

Serdecznie pozdrawiam polskich pielgrzymów. Drodzy bracia i siostry, przybyliście w pielgrzymce do grobów Apostołów Piotra i Pawła. Ich świadectwo uczy nas, że ewangelicznymi błogosławieństwami „możemy żyć tylko wtedy, gdy Duch Święty przenika nas całą swoją mocą i uwalnia nas od słabości egoizmu, lenistwa czy pychy” (Adhort. ap. Gaudete et exsultate, 65). Pozwólcie się prowadzić Jego mocy, abyście i wy byli błogosławionymi posłańcami Chrystusowej Dobrej Nowiny. Niech Pan wam błogosławi!

AUDIENCJA GENERALNA, 6 czerwca 2018 r.

JA JESTEM

W wigilię uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa w naszej parafii była możliwość obejrzenia niezwyklego filmu „Ja Jestem”. Nieprzypadkowo wybrany był ten termin i ten film, było to doskonale wprowadzenie w zbliżającą się uroczystość. Pokaz odbył się w salce nad zakrystią. Przedtem jeszcze obejrzelśmy krótki filmik o cudzie Eucharystycznym w Legnicy.

Główny film rozpoczął się zdjęciami z Jerozolimy, z miejsca, gdzie Jezus ustanowił Najświętszą Ofiarę. Obrazy z obchodów wielkiego Tygodnia zaopatrzone były komentarzem z Ewangelii. Można było zobaczyć różne ob-

**Dzieją się cuda
Eucharystyczne,
bo Jezus już nie wie, jak
nas przywołać do ołtarza.**

rządki i ich liturgię m. in. koptyjski, katolicki, greko-prawosławny. W Wielki Czwartek Jezus zaprosił apostołów na ostatnią wieczerzę. Zanim zasiedli do posiłku, obmył im nogi, by im przekazać, że mają służyć. Następnie wziął chleb i wino wymówił te dziwne słowa: „to jest moje ciało, to jest moja krew”. Te same słowa na prośbę Jezusa wypowiedane są po dzień, a zwykły chleb i zwykłe wino zamieniają się w najświętsze Ciało i Krew Chrystusa. Następnie przenieśliśmy się w Wielki Piątek. Wąskimi uliczkami Jerozolimy, między straganami, kupującymi i sprzedającymi przechodzi droga krzyżowa, która dociera do wzgórza Golgoty, gdzie Jezus przelał swoją drogocenną krew. Niedziela Zmartwychwstania - światło Zmartwychwstałego wychodzi z pustego groby i rozchodzi się po całej bazylice rozświetlając ją.

W tym dokumencie pojawia się współczesna mistyczka Catarina Rivas opowiadająca o obecności Jezusa w Eucharystii, mówi „to więcej niż chleb, bez Eucharystii nie możemy walczyć z szatanem, światem i grzesznymi pożądliwościami ciała. Dzieją się cuda Eucharystyczne, bo Jezus już nie wie, jak nas przywołać do ołtarza.” Catarina zaprowadza nas na miejsce, gdzie były sprawowane rytmy satanistyczne i na przebłaganie tych grzechów sprawowana była w tym miejscu Msza święta. Zadaje nam wszystkim pytanie: „czy może być większy znak miłości jak Jezus pozostający tak blisko w Eucharystii”. Ta mistyczka niekiedy po komunii świętej czuje smak krwi, miody, słodki zapach, ma doświadczenie przytulenia. Niekiedy podczas Mszy w czasie konsekracji widziała nie księdza, ale Jezusa. Jezus smutny mówił, by po

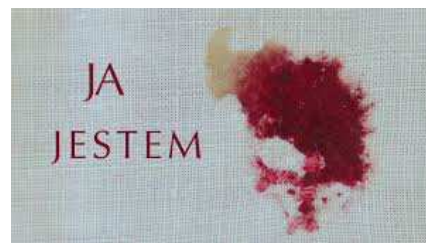
Mszy świętej nie wychodzić od razu bez dziękczynienia, że to jest ważny czas. Człowiek jest bardziej człowiekiem, gdy zgina kolana przed Bogiem. Jezus dał jej poznać, co dzieje się podczas komunii ludzi rozmodlonych, taką osobę przesywa światło. Osoba, która modli się tylko prosząc, jakby zapomina, nie zauważa, kogo przyjęła. Prośby, prośby... nie powiedziała mi, że mnie kocha – mówi Jezus.

Następnie przenosimy się do Włoch do Lanciano. W VIII w. przybywają tu mnisi świętego Bazylego i podczas sprawowania jednej z Mszy w widzialny sposób chleb zamienił się w ciało, a wino w krew. Zakonnicy nie spożywają konsekrowanych postaci, ale postanawiają je zachować i do dziś dzień można je zobaczyć w specjalnej monstrancji. Jeden z włoskich lekarzy mówi, że ten cud z Lanciano pozwolił mu odkryć na nowo Eucharystię. Jestem uzależniony od Eucharystii i zależny od Boga.

Kolejnym miejscem, do którego zaprasza nas film, jest Afryka a dokładnie Rwanda. Polski pallotyn opowiada o okrutnym ludobójstwie, w którym w wyniku konfliktu dwóch plemion Tutsi i Hutu w 1994 r. od ciosów maczetami życie straciło ponad 2 miliony ludzi. W jednym z kościołów ukrywało się 500 osób, przyjechali bojownicy i zażądali wydania tych ludzi. Ksiądz odmówił i odszedł do kaplicy, gdzie przed tabernakulum upadł i modlił się, leżąc krzyżem i prosząc o ocalenie. Modlitwa została wysłuchana, nikt nie zginął w tym czasie na terenie kościoła, to był cud. Jest tam obecnie całodniowa adoracja Eucharystyczna i prowadzone są rekolekcje, gdzie Jezus leczy rany powojenne.

Kolejnym świadectwem dzieli się siostra zakonna z Lasek, u której wykryto nieuleczalną chorobę i wydano wyrok - kilka tygodni życia. Gdy w samotności adorowała Najświętszy Sakrament, usłyszała głos: „czy chcesz być uzdrowiona?”. Powiedziała tak i poczuła zalewającą ją ogromne ciepło. Uzdrowiona siostra posługuje obecnie w Rwandzie pośród niewidomych. W tych świadectwach widzimy ogromną siłę, jaka jest w modlitwie przed Najświętszym Sakramentem, która może zmieniać bieg historii i uzdrawiać.

W Ruhango powstało Sanktuarium Bożego Miłosierdzia. Ciekawym obrazem było oglądanie Afrykańczyków i ich sposób przeżywania wiary, gdzie było miejsce na tańczenie, klaskanie, a podczas procesji Eucharystycznej dotykano Jezusa w monstrancji i przykładano go do chorych, prosząc o uzdrowienie. Można było zobaczyć też manifestację złego ducha w jednej kobiecie jako reakcję na obecność Jezusa. Jak krzyczy, boi się aż cały drży. Wzruszające było, jak ludzie przynosili chorych i kapłan ich błogo-

stawił Najświętszym Sakramentem, ale trzeba mieć wiarę, by o to poprosić.

Kolejne świadectwo dotyczyło ofiary Mszy świętej, które dała Polka mieszkająca w USA w Nowym Jorku 11 września 2001 r. Bóg dał jej drugie życie. Pracowała w World Trade Center na 82 piętrze, gdy uderzyły samolot. Myślała, że jej życie się skończyło. W jednym momencie przypomniała sobie, że właśnie dzisiaj jej rodzina w Polsce modliła się za nią na Mszy świętej i nabrała nadziei i wiary, że jej życie się nie skończy.

Następny obraz był bardzo smutny pokazujący to samo państwo i to samo miasto podczas procesji Bożego Ciała. Kapłan z Jezusem i niewielką grupką ludzi idzie chodnikiem, nie ulicą, między obojętnymi ludźmi, a w kilka przecznicy dalej - ulice zamknięte dla ruchu samochodowego, wiele tysięcy osób, głośna muzyka, bo idzie właśnie inna procesja - sodomitów. Parada zbroczców i promocji grzechu. Wtedy dziękowałem Bogu, że tu w Bliznem jeszcze trochę osób w Boga wierzy, że Jezus może iść ulicą, że nie mam parady śmierci.

Film kończy się optymistycznymi zdjęciami z jeszcze katolickiej Polski, z Sokółki, gdzie pełno ludzi wyznaje swoją wiarę podczas drogi krzyżowej czy procesji Eucharystycznej ulicami miast. Październik 2008 r. w Sokółce dokonał się cud Eucharystyczny. Konsekrowany chleb, komunikant pozostawiony w wodzie miał się rozpuścić, ale na nim pojawiła się czerwona plamka. Utrzymywano to w tajemnicy, poinformowano jedynie miejscowego biskupa. Ksiądz biskup zlecił badania w laboratoriach, poinformowana została także stolica Apostolska. Cud wiary został potwierdzony empirycznie przez kilku niezależnych specjalistów patomorfologów. Okazało się, że pobrana część konsekrowanego chleba to mięsień serca ludzkiego w agonii. Wyjęto hostię z wody i umieszczono na korporale. Obecnie konsekrowana Hostia jest umieszczona w relikwiarzu w bocznej kaplicy.

Po filmie można była zobaczyć kielich mszalny, patenę, korporał, palkę, puryfikaterz i dowiedzieć się, do czego służą. Rozmawialiśmy, co potrzebne jest do konsekracji. Można było zadawać pytania. Mam nadzieję, że to, co widzieliśmy, pomoże nam w lepszym przeżywaniu Mszy świętej i umocni naszą wiarę w prawdziwą obecność Jezusa pod postaciami konsekrowanego chleba i wina.

ks. P. Paliga

> Ogłoszenia Duszpasterskie

1. **10.06** - niedziela, nabożeństwo czerwcowe o g. 17.30
2. **11.06** - poniedziałek, wspomnienie św. Barnaby Apostoła
3. **13.06** - środa, o g. 18 modlimy się w intencji KZR
4. **14.06** - czwartek, wspomnienie bł. Michała Kozala bpa, męczennika
5. zapraszamy do udziału w nabożeństwach czerwcowych

WSPÓLNOTA
EMMANUEL

MIEDZYNARODOWE
FORUM
MŁODYCH LIPIEC

Pragniesz zobaczyć, jak będąc młodym można żyć blisko Boga i dzielić się tą radością z innymi? Gorąco zapraszamy na szóste już **Międzynarodowe Forum Młodych w Częstochowie**, które odbędzie się w dniach **17 - 22 lipca**. W planie nie tylko codzienna Msza Święta, modlitwa uwielbienia i adoracja, ale również wiele warsztatów, wspólnych wieczorów i tańce! Hasło przewodnie to „**Miłość na całe życie**”. Najważniejszym przykazaniem jest przykazanie miłości, ale o co właściwie chodzi z tą miłością i czy warto będąc młodym już myśleć o czymś na całe życie? Przyjedź i sam się przekonaj!

Szczegóły na plakatach oraz na stronie:
www.forum.emmanuel.info.pl

Organizator: Wspólnota Emmanuel

> HUMOR

Przeczytaj

> ks. Krzysztof Grzywocz, **Ból ludzkich zranień i potrzeba przebaczenia** (CD-MP3 audiobook)

Dom rodzinny, rodzina, przyjaciele mogą stać się nieocenionym dobrem w historii ludzkiego życia, ale także miejscem i źródłem bólu, który wpływa na przyszłość. Jak przyznać się do doznanych zranień, aby w ich następstwie nie ranić siebie i innych? Jak przeżyć życiowe straty, aby nie niszczyły one naszej przyszłości?

Tematy konferencji to: ból ludzkich zranień a doświadczenie straty, wokół straty – żal i smutek, uwięziony w smutku – depresja, duchowość i depresja, noc ciemna a depresja, pojednanie – spotkanie przeżytych strat.

Wiola Malan, na podstawie www.kmt.pl

MSZE ŚW. I NABOŻEŃSTWA

Niedziele i święta

9.00

10.30 - Msza święta dla dzieci,
(wrzesień - czerwiec)

12.00

18.00

Dni powszednie

8.00, 18.00

Spowiedź

Spowiedź odbywa się przed każdą Mszą św.

Nabożeństwa:

majowe, czerwcowe,
październikowe

po Mszy św. o godzinie 18.00
a w niedziele o godzinie 17.30

Pierwszy piątek miesiąca

Spowiedź od godziny 17.15

KANCELARIA PARAFIALNA

czynna: poniedziałek, środa, piątek
w godzinach 17.00 - 17.45

Parafia Rzymskokatolicka

Objawienia Pańskiego

ul. Łaszczyńskiego 1

05-082 Blizne

tel./fax (022) 7220250

Nowe konto parafii

Nastąpiła zmiana konta parafialnego.

16 2490 0005 0000 4530 7455 59346

Redakcja

redakcja.objawieniepanskie@gmail.com

www.objawieniepanskie.waw.pl

(do ściągnięcia wszystkie poprzednie numery EPIFANII razem z epifankiem)

KOSZT WYDANIA: 50 GR

**CENA: dobrowolne ofiary
złożone do koszyka**

